No. 1642 Zaterdag 19 Juni 1915. 32ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

DE OORLOG.

Toen Premyzl hun weder in handen was gevallen, hebben de Duitsche legers hun opmarsch voortgezet en zijn de Russen gevolgd, in de richting van Lemberg eerst, en toen meer naar het Zuiden in een vlakte tusschen rivieren gelegen. Zoo dicht zaten de Duitschers den Russen op de hielen, dat herhaaldelijk schermutselingen plaats hadden tusschen de achterhoede van het vluchtende en de voorhoede van de achtervolgende legers. In den avond van Dinsdag, 8 Juni, begon de Duitsche Generaal MACKENSEN een bombardement met groot geschut op de loopgraven en verschansingen der Russen, die hun vlucht gestaakt hadden en hun positie geducht hadden versterkt. Drie en een half uur duurde het bombardement, waarbij ook gasbommen gebruikt werden.

Het was reeds nacht, toen de generaal bevel gaf tot een stormaanval over te gaan. De Russische artillerie dekte echter de infanterie, welke nog door troepen van de Verbondenen gesteund werd. Zij weerstonden den aanval, hoe hevig deze ook geweest was en tegen den morgen trokken de Duitschers terug.

Massa's lijken lagen langs de draadversperringen voor de Russische loopgraven. Toen begonnen de Russen op hun beurt de terugwijkende Duitschers te achtervolgen, zeven Kilometer ver. De Duitschers zonden gepantserde auto's tegen hun vervolgers, maar ook deze rijdende forten waren niet bestand tegen het juiste treffen der Russische artillerie.

Drie dagen lang duurde dit hevig gevecht, waarna de Russen hadden buitgemaakt 17 groote kanonnen, 78 mitrailleuses, een grooten voorraad geweren, ammunitie, fourage etc.

Gevangen genomen werden 338 officieren en 15.431 soldaten.

Toch was het oorlogsgeluk niet ten volle aan den kant der Russen, want Stanislau, op 75 Mijl ten Z W. van Lemberg gelegen, moest om strategische redenen door hen verlaten worden, maar werd onmiddellijk daarop door de Duitschers bezet.

Terzelfder tijd werden tusschen Russen en Duitschers hevige gevechten geleverd langs heel het Oostelijk front, alsmede in Koer- en in Lijfland.

De Duitschers hebben dus wel de handen vol gehad.

Hoogst waarschijnlijk had deze sterke actie in het Oosten ten doel de Duitschers af te trekken van het Westelijk front, waar de Verbondenen nog altijd bezig zijn hen te bestoken. In den driehoek boven Arras geschiedde dit met goed gevolg. Na een maand van strijd zijn de Verbondenen daar eindelijk in het bezit gekomen van Neuville St. Vaast.

De Duitschers lieten ook daar in handen der vijanden 3 stuks groote kanonnen, 3 bommenwerpers, 15 mitrailleuses, duizenden granaten, 800.000 patronen, 1000 geweren etc.

Ook in België zelf kregen de Duitschers hier en daar klop. De Belgische troepen hebben een heel Duitsch bataljon teruggeworpen over deYzer.

De Oorlog is sinds Mei dus wel in vollen gang. In het Oosten van Frankrijk en in de Vogezen kwam het ook weer tot actie. De Italianen trekken er vurig op los en behaalden reeds niet geringe voordeelen.

In de Dardanellen is op het oogenblik voornamelijk het landleger aan het werk. De kansen schijnen ook daar schoon te staan, want Griekenland, Roemenië en Bulgarije zijn op het punt zich aan te sluiten bij de Verbondenen. En dat zouden ze niet, als dezen er slecht voor stonden en de Turk meer kans op winnen had.

De oorlog zal zich eerst nog verder moeten uitbreiden om aan overspanning te bezwijken.

Hoe lang nog?

Een liberaal pleidooi

VOOR EEN

Gezantschap bij den Paus.

Een merkwaardig artikel bevat in zijn jongste nummer het weekblad „De Amsterdammer." Het is, naar de initialen-onderteekening te oordeelen, gevloeid uit de pen van het redactie-lid prof. Van Hamel en getiteld „Roma æterna." De schrijver behandelt de vraag, wie als vredesbemiddelaar in den grooten oorlog zal kunnen optreden en komt dan vanzelf op den Paus.

„Wanneer er — zegt hij — wanneer er eeniger tijd gelegenheid zal komen voor tusschenspraak, dan zal dit een quaestie zijn van de allerhoogste en allerbekwaamste staatsmanswijsheid. Niet een kwestie van sentiment, — maar van beleid. Daarmede alleen zal op 't gegeven oogenblik den oorlogvoerenden gouvernementen het vereischte ontzag kunnen worden afgevergd — en daardoor alleen zullen de talooze voorzichtige stappen en stapjes naar links en naar rechts kunnen worden gezet, die de tegenstanders ten slotte tot elkander doen komen."

Waarschijnlijk heeft President Wilson in den aanvang gedroomd, zich voor zulk een rol te mogen reserveeren. En het mag nóg gezegd, dat de Amerikaansche diplomaten sinds den oorlog zich in allerlei plaatsen, een roep van bijzondere bekwaamheid en beteekenis, hebben weten te verwerven. Het vrije en democratische stelsel van bezetting der ambassadeursposten, in de Vereenigde Staten gevolgd, heeft tot dusverre een goede proef doorstaan.— Doch met dit al is het aan Amerika zelf niet gelukt, het vertrouwen van beide partijen gelijkelijk te behouden. En indien het al tot 't eind in vrede blijft, is 't zeer twijfelachtig, of te Washington nog iets te vinden zal zijn van het hout, waaruit onder de gegeven omstandigheden bemiddelaars kunnen worden gesneden.

„Is het wonder," vraagt de schrijver dan, „dat de gedachten telkens gaan naar het Vaticaan — waar nu de zeer éénige plaats van Petrus' stedehouder, ook voor de niet-katholieken, weer eens onmiskenbaar uitkomt?"

Reeds op zichzelve is de positie van den Paus in de internationale gemeenschap eene geheel bijzondere: vorst, maar zonder last van economische of militaire belangen; heerscher, maar over alle nationale grenzen en tegenstellingen heen; voorganger, uitsluitend van zedelijken invloed.

Voeg daarbij, dat de merkwaardige aanpassingsgave, der R. K. Kerk eigen, haar nu ook weer lijkt te hebben gediend, doordat sinds den oorlog op den zetel van St. Pieter een priester is geplaatst geworden, geschoold en gevormd in de hooge diplomatie en staatkunde.

Het ware geen wonder, indien de huidige omstandigheden 't Vaticaan tot een machtsfactor van beteekenis maken, voor de vereffening van het wereldconflict. En waar hiermede thans slechts den vrede onder de menschen kan worden gediend, zou het valsche spijtigheid zijn, indien ook niet-katholieken hiervoor niet een open oog hadden.

In den naam, welken een Paus bij zijn optreden aanneemt, wordt veelal eene aanwijzing gelegd omtrent het te verwachten beleid. Heeft Benedictus XV er aan gedacht, dat 't een Benedictus XIII was, die, nu bijkans twee eeuwen geleden, het in twee tot de tanden gewapende alliantie's verdeelde Europa, door zijne interventie een tijdlang in rust heeft gehouden?

Tot dusverre is men aan het Vaticaan er in geslaagd, allen schijn van eenzijdigheid ten aanzien der oorlogvoerenden te vermijden. De verkiezing van Benedictus XV werd aanvankelijk een succes voor de Ententé mogendheden genoemd. Omgekeerd heette het Vaticaan, waar èn Pruisen, èn Beieren èn Oostenrijk vaste gezanten hadden, — en daartegenover alléén het andersgezinde Rusland, — natuurlijk onder Duitsche invloeden te staan.

Doch in werkelijkheid is van bijzondere voorkeur intusschen niets gebleken.

De Curie te Rome heeft in de tegenwoordige internationale ver- en ontwikkelingen, zeer zeker óók wél een eigen belang.

Haar streven is ongetwijfeld, aan hare betrekking met de gezamenlijke mogendheden (ook Frankrijk dus) sterker uitdrukking te geven; en de positie van het Pausschap voortaan bij internationaal tractaat verzekerd en geregeld te zien, — niet langer bij een enkele Wet van 't koningrijk Italië. Daarvoor zou ze zelfs allicht de aanspraken op de wereldlijke macht en de fictie der gevangenschap, opgeven. (Hier passen eenige vraagteekens — Red: A.)

Er bestaat dus ook voor het Vaticaan een eigen aanleiding, deel in de toekomstige Europeesche onderhandelingen te zoeken. Maar op de mogelijkheden van bemiddeling, zal dit belangenpunt zeker geen schaduw werpen!

Er zijn dus verschillende gronden om te veronderstellen, dat ook nu weer zich in het Eeuwige Rome een centrum van internationalen staatkundigen invloed zal ontwikkelen.

Ook Engeland heeft dat aanstonds ingezien, door, het „no popery" ter zijde latend, eenen buitengewonen gezant daarheen te zenden."

Ons citaat is lang, maar het artikel kwam ons te belangrijk voor, om het niet uitvoerig en grootendeels letterlijk te vermelden. Kant teekening mag daarbij overbodig heeten. Het betoog spreekt klaar en overtuigend voor zichzelf.

Dit mag ook gezegd worden van het slot, waar de niet-katholieke schrijver een lans breekt voor het herstel onzer diplomatieke betrekkingen met den H. Stoel.

De reis van Dr Nolens naar Rome acht hij — volkomen terecht, dunkt ons—de voorbereiding van een [voorloopig] *tijdelijke* vertegenwoordiging van Nederland bij den Paus. „En dat dit op 't oogenblik voor ons land gezocht wordt, is goed," zegt hij. Niet enkel op den idealistischen grond, dat wij misschien ook aan dien kant den vrede kunnen helpen bevorderen, maar tevens uit verschillende opzichten van zeer reëele politiek. En na dit kortelijk te hebben toegelicht, besluit de heer Van Hamel als volgt:

Natuurlijk zullen de plannen voor eene tijdelijke zending, ook eerlang het herstel van de geregelde diplomatieke verhouding met het Vaticaan in zich bergen.

Dit is thans nog niet aan de orde. Doch er is alvast geen reden, het te betreuren.

Reeds een feit als de brief van onze Koningin aan Leo XIII, toen de ze buiten de Haagsche Vredesconferentie was gebleven, deed gevoelen, hoe de opvattingen zich gewijzigd hebben, sinds 1872, toen onze gezantschap bij den Paus door de Tweede Kamer werd opgeheven.

Men heeft zich toen in tweeërlei opzicht vergist. Voor verweer tegen de gevaarlijke kanten van ultramontanisme en clericalisme, was deze verbreking zeker eerder een falikant middel. En het Pausschap is gebleven, wat velen meenden dat het met 't verlies van den Kerkelijken Staat zou ophouden te zijn: een instelling ook van invloed in de wereldstaatkunde.

En dús is ook voor ons land, diplomatieke verbinding gewenscht."

Geen letter inderdaad hebben wij hieraan toe te voegen. Slechts antipapistische kortzichtigheid en blind vooroordeel kunnen bezwaar maken tegen dit logische en klemmende betoog.

„Het Centrum."

De ware Vredevorst.

Naar aanleiding van een ondertusschen weer tegengesproken bericht, dat de nobelprijs voor dit jaar aan paus Benedictus XV zou worden toegekend, schrijft de „Reichspost":

De rots van Petrus schittert als het eiland des vredes te midden van de schuimende, loeiende golven van dezen wereldoorlog. Naar dit eiland richten zich vol verlangen de blikken der volkeren, die door dezen geweldigen storm der wereldgeschiedenis heen en weer geslingerd worden en nergens rust vinden.

Naar den vredevorst in Rome richten de blikken der volkeren zich nog met vol vertrouwen, hem erkennen zij als een waren koning des vredes, wijl zij weten, dat achter zijn vredelievende woorden geen oorlogszuchtige plannen en aspiraties schuilen, dat deze woorden niet dienen om andere gedachten te verbergen. Hij predikt niet den onwaren, onvervraaglijken, onhoudbaren en onmogelijken vrede van het onrecht, maar den vrede der gerechtigheid en zedelijke wereldorde. Zijn doel is om allen den weg naar de verzoening te banen. Hij oordeelt niet, hij kiest geen partij, hij levert aan geen der oorlogvoerenden oorlogsmateriaal, noch absolute, noch relatieve contrabande; zijn neutraliteit is betrouwbaar en volkomen. Aan de oprechtheid zijner bedoelingen kan niemand twijfelen. Allen biedt hij hulp, niet om den strijd te kunnen doorzetten, maar om den weg naar den vrede te kunnen vergemakkelijken.

Het is de grootste ironie der wereldgeschiedenis, dat juist die macht, waaraan geheel de wereld den palm der vredesgedachte toekent, destijds op de beleedigendste wijze van een deelneming aan de internationale vredesconferentie uitgesloten werd.

Allen, die toen aan die conferenties hebben deelgenomen, zijn nu in den oorlog gewikkeld of onmachtig om de ellende van den oorlog te lenigen.

Een stem des vredes echter weerklinkt in de groote stilte en spreekt onophoudelijk tot alle volkeren, de stem van den Vredevorst in het Vatikaan. Het experiment van een wereldvredebeweging met uitsluiting van het christendom, met uitsluiting van den Vredevorst in Rome, is verstikt in een zee van bloed en tranen, begraven onder de rookende puinen en de doorwoelde landen.

Alle naties luisteren naar de woorden en vermaningen van die geestelijke macht, welke destijds de onderhandelingen van de vredescongressen niet mocht bijwonen. En zoo gaat weder de belofte in vervulling: Zalig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen het aardrijk bezitten.

De zoogenaamde zeeslag op de Noordzee.

Men zal zich, aldus schrijft de N. R. C., de berichten herinneren over een zeeslag op de Noordzee, dicht bij Bergen aan de Noorsche kust, in het begin van April. Wij hebben uit Noorsche bladen het getuigenis van verscheiden scheepskapiteins en andere overgenomen, die de schepen op elkaar hadden zien vuren, met zoeklichten hadden zien werken, enz. Maar de Engelsche admiraliteit sprak dat alles tegen: er had geen enkel gevecht tusschen de Engelsche en de Duitsche vloot plaats gehad.

Nu meldt Wolff's Bureau, dat die berichten over een gevecht in den nacht van 6 op 7 April destijds ongeloofwaardig leken, maar de verklaring nu gekomen is.

Een onderschepte Engelsche brief van Zondag 11 April, gericht aan den, in de Dardanellen gevangen genomen kommandant van de Engelsche (Australische) duikboot AE2, zegt over dien zeeslag op de Noordzee: de „Superb" (een linieschip van 18.500 ton) is gezonken en de „Warrior" (een kruiser van 13.550 ton) was zinkende; de Duitsche vloot leed geen verlies. Den 9den April vielen zwaar beschadigde kruisers binnen, o.a. de „Lion" (26.350 ton), die vreeselijk was toegetakeld. Het officieële bericht verzwijgt alles, wat zeer verkeerd is.

Geloofwaardige onzijdige berichten melden, spoedig na den slag, dat een aantal gehavende oorlogsschepen Engelsche havens voor herstelling zijn binnengeloopen, verscheiden in de Tyne. In de Forthbaai is een aan den bakboordboeg beschadigde kruiser binnengesleept. Een linieschip dat naar stuurboord overhelde, is de Theems ingevaren; te Dover is een groot linieschip binnengekomen, dat naar bakboord overhelde.

Nu is het verklaarbaar, gaat het Wolff-telegram voort, waarom de Noorsche (Engelsche?) censuur alle bijzonderheden over den veelvuldig waargenomen zeeslag moest onderdrukken en de Engelsche admiraliteit ijverig een zeeslag tusschen de Duitsche en de Engelsche vloot loochende. Zij had gelijk, want de Duitsche vloot is er niet in betrokken geweest. Aangezien onzijdige schepen niet in aanmerking komen, kan er slechts een slag tusschen Engelsche eskaders zijn geleverd, die elkaar in den donker niet herkenden. !!!??

Aldus het Wolff-bericht.

Vlamingen in Zuid-Afrika.

Herhaaldelijk heeft ons blad mededeelingen bevat over de zending van den Belgischen katholieken volksvertegenwoordiger Dr. Vandeperre en den heer Standaert naar Zuid-Afrika. Wij ontvingen thans een persoonlijk schrijven van Dr. Vandeperre, betreffende het doel en de beteekenis zijner reis, en laten het hieronder volgen.

De Duitschers werken onverpoosd in alle werelddeelen om toch maar de sympathie te winnen der beschaafde wereld; geen pogingen worden verwaarloosd; afgevaardigden worden de wereld rond gezonden, bladen worden gesticht, brieven rondgestrooid. Zooeven nog ontving ik twee brieven uit Buenos-Aires (Argentinië) met twee gedrukte geschriften, die door Duitsche kooplieden uit Hamburg aan hun kliënten in Buenos-Aires waren verzonden. De brieven zijn in het Spaansch en in het Duitsch gesteld. Een dezer brieven draagt tot titel: „Gruwelen der Belgische bevolking", en verhaalt, hoe aan Duitschers de beenen werden afgezaagd, de oogen uitgestoken, de ooren afgesneden door de Belgische bevolking.

Niet genoeg kan er dan ook door de verbondene mogendheden, en door België meer bepaaldelijk, gedaan worden om de eer van het Belgische volk hoog te houden.

Met dit doel besloot het Belgische Staatsbestuur in overeenstemming met het Staatsbestuur van Engeland en van de Unie van Zuid-Afrika, twee afgevaardigden te zenden naar Zuid-Afrika, den heer Standaert en mij zelf.

Op den vijfden December scheepten wij te Londen in.

In Kaapstad was er een comiteit gevormd bestaande uit al de voormannen der stad, zooals trouwens in al de steden, waar we een bezoek zouden brengen, om ons te ontvangen. Onder hen hadden wij de eer

te groeten, den eerbiedwaardigen en gewaardeerden heer Steyn, voormaligen voorzitter der voormalige Republiek Oranje Vrijstaat....

De Belgische vlag wapperde aan huizen en auto's; 't was een prinselijke ontvangst, die niet ons, maar de Belgische afgevaardigden te beurt viel, op den vooravond van Kerstmis.

Algauw vernamen we, dat een H. Mis plaats vond, 's nachts om 12 uur, in een klooster. Wij reden te midden van den helderen zomernacht naar het stalleke van Bethlehem. Al was het hier uit zijn midden gerukt,— immers wij zien het zoo graag te midden van ijsklompen en sneeuw, die hier in Zuid-Afrika onbekend zijn,— toch was het zoo diep aandoenlijk voor ons de kleine schoolkinderen ter Heilige Tafel te zien naderen biddende voor het ongelukkige België, aan de voeten van het stalleke van Bethlehem, waar deze woorden te lezen stonden: „Vrede aan de menschen van goeden wil!"

Gesterkt door deze getuigenis vingen wij onze zending aan. En toen we de volgende dagen 't gestoelte bestegen om te spreken tot de bevolking van Zuid-Afrika over ons lijdende, strijdende, Belgische volk, was de toeloop zóó groot, dat de zalen in steden en dorpen te klein waren om de toegestroomde menigte te omvatten; spraken we over 't strijdende Belgische volk, dan werden de Belgische vlaggen wuivende in de lucht geheven, dan ontstond er een applaus, dat de gebouwen daveren deed, dan ontsprong uit de orgels en borsten het Belgische vaderlandsche lied.

Hadden we het over het lijdende Belgische volk, dan stegen de verontwaardigde kreten op uit de mannelijke bevolking, terwijl de vrouwen ingetogen, verdoken de tranen uit de oogen wipten, maar aan het enthousiasme scheen geen einde te komen, wanneer we spraken over ons zegevierende volk en onzen koning, die voor ons geworden is het zinnebeeld onzer verlossing, maar die voor Zuid-Afrika is de man, die de geschiedenis, wat meer is, de beschaving beheerscht.

Geen redenaarstalent was er noodig, om dit succes te behalen; ieder Belg, die in Zuid-Afrika met eerbied— en wie zou dat niet? — den naam van onzen koning vermeldt, brengt zijn toehoorders in vervoering.

Onze reis was een zegetocht van Zuid naar Noord, van West naar Oost. We reisden dag en nacht, bij trein of bij auto. Meer dan zes duizend kilometers deden we alleen in trein, soms onder een warmte van 42 graden. De werklieden der spoorwegen laten wekelijks en vrijwillig een deel vallen van hun loon, tot ondersteuning van België. In Witbank is er een blanke bevolking van 1000 zielen, vrouwen en kinderen inbegrepen en zij stortte voor ons volk meer dan twintig duizend francs! Wat offer! En zoo gaat het in geheel Zuid-Afrika.

„De Voorhoede."

;De Brief.

Een correspondent K. schrijft aan *De Tijd:*

De wind gierde akelig klapperend onder de huif van het armzalig karretje, dat ons van Antwerpen naar Mechelen zou brengen. Hagel en regen tikten afwisselend met meer of mindere woede boven onze hoofden. Vóór ons uit liepen twee vrouwen, waarvan we tot onze verbazing zagen, dat ze de schoenen in de handen droegen en op de kousen alle moeite deden, de ergste waterplassen zoo veel mogelijk te ontwijken

In Contich moest het paard even drinken. Het beest kende precies de herberg waar het weze moest. Onderweg bleek, dat het paard nog al goed van geheugen was, want voor elke herberg hield het stil uit gewoonte. Ik keek er den voerman eens op aan, wiens neus en oogen mij den uitleg van deze gewoonte gaven. Nat en vermoeid kwamen de twee vrouwen nader, en ik vroeg haar waar ze heen moesten. Ik schrok van 't antwoord: „Naar Mechelen". „Zoo, en op je kousen? Komt binnen, drinkt een kop koffie, drogen jullie je kousen en trekt toch je schoenen aan, anders zullen jullie verkouden worden."

De arme vrouwen hadden blaren aan de voeten van 't loopen, ze konden haast niet meer. Gaarne maakten ze van het aanbod, om wat uit te rusten en een kop koffie te drinken, gebruik en spoedig zaten ze te vertellen.

De eene was getrouwd, de andere niet. De gehuwde had een man, de ongehuwde een broer bij het Belgisch leger aan de Yzer. Sedert drie maanden hadden ze niets meer van hen gehoord. De broer van 't meisje was gewond, moest ergens in Engeland liggen, en de ouders waren zoodanig ongerust, dat ze zelfs met levensgevaar over de grenzen wilden gaan om naar Engeland over te steken.

Ondanks alle brieven, die ze geschreven hadden en meegegeven aan verschillende personen, dikwijls met opoffering van vele franskens, volgde nooit, nooit antwoord. Nu waren ze te voet naar Brussel en Antwerpen geweest, om daar op een of andere wijze iets te vernemen, ze waren zelfs op de Kommandatur in Brussel geweest.

De officier had haar zeer beleefd ontvangen, had haar even laten uitrusten en verwarmen, maar gezegd, dat hij, helaas, niets voor haar doen kon. En nu trokken de twee terug over Mechelen naar huis. Want ze woonden tusschen Mechelen en Leuven in een dorp langs den straatweg.

Ik vroeg aan den voerman of hij geen plaats had voor de twee vrouwen in den wagen. „Ja zeker, was het antwoord, als ze maar betalen." „Hoeveel?" vroeg ik; „Drie francs voor de twee." Ik keek de vrouwen aan. Ze knikten van neen „Kan het niet wat minder?" vroeg ik; „je moet immers toch naar Mechelen." „Daar vraagt de haverleverancier niet naar. Ik moet mijn paard te eten geven; en de haver kost 43 franc; begin er maar eens aan."

De vrouwen bezaten te zamen nog slechts 0.70 fr. en de voerman was niet te vermurwen. Toch zijn ze mee gereden en in Mechelen hebben we iemand gevonden, die het tweetal verder mee nam in de richting van Leuven. Onderweg had ik de namen en zooveel mogelijk de adressen opgeschreven van de twee soldaten, en haar beloofd, te zullen trachten, iets te weten te komen.

In Holland teruggekeerd, schreef ik voor de een naar 't „Bureau de l'Armée Belge" te Havre, en voor de andere naar 't opgegeven hospitaal in Engeland. Wie schetst mijne blijdschap, toen ik respectievelijk 2 en 3 weken later gunstige antwoorden ontving!

Den eersten keer den beste, dat ik naar Mechelen moest, nam ik de brieven mee over de grens Van Mechelen uit moest ik twee uur loopen, om de gehuchten te bereiken, waar de eene bruggewachter was, en waar de ouders van den andere een klein winkeltje hielden, een half uur verder ongeveer. Met blijdschap ging ik er heen. De vrouw van den bruggewachter, die bij haar moeder in een kleine herberg was gaan inwonen, stond in de voorkamer, toen ik binnenkwam.

Ze werd beurtelings rood en bleek Zenuwachtig tilde ze een klein meisje van den grond, dat hoogstens een paar maanden oud was. Ze had mij herkend, maar vragen dorst ze niets Om haar te laten kalmeeren, vroeg ik bedaard een glas bier, en ging zitten. Met bevende hand schonk ze uit een fleschje een glas vol, en bracht het mij, alleen maar vragende: Waart u toevallig in de buurt, mijnheer? — Ja, ik moest hier toevallig wezen. — En hebt u nog geschreven, zooals u beloofd hebt? — Zeker, en ik weet ook waar uw man is en dat het hem wel gaat. Je hoeft dus niet zoo te beven. — O, ja mijnheer, maar ik heb zoo gevreesd, dat hij dood was. Er zijn er zooveel uit de buurt dood. Wij zijn nog zoo kort getrouwd, en hij was zoo goed voor me!" De vrouw keerde zich om, en veegde met haar schort een traan van haar wangen; dan zich weer tot mij wendende: — Hebt u werkelijk iets van hem gehoord? — Ja, ik heb een brief van hem gekregen, hier is hij. Wantrouwend bekeek ze het vieze, met potlood bekladde velletje, maar toen ze er boven zag staan „Lieve Vrouw", toen viel ze op een stoel neer en ze liet geruimen tijd aan haar tranen den vrijen loop

Ik was tevreden, liet haar rustig uitschreien en de oude moeder, die inmiddels was toegetreden, nam den brief van mij aan en las hem door. De jonge vrouw stond op, gretig vragend:

— Moeder, hij leeft, het is waar, hé? — Zeker, hier, lees maar, hij is zoo gezond als een visch, en hij zegt, dat ze binnen eenige maanden terug zullen zijn in Antwerpen en Mechelen.

Toen de ontroering van 't eerste oogenblik voorbij was, en de vrouw den brief had doorgelezen, vroeg ze of ik gezien had, hoe hij naar eenig nieuws van zijn vrouw en zijn Marieke verlangde Hoe wist hij toch, peinsde ze verheugd, dat onze kleine Marieke heet? — Wel, ik heb toch naar uw man geschreven en hem natuurlijk zoo in 't kort meegedeeld, wat u mij verteld hebt, ook den naam van uw lief kindje. — En hoe krijg ik nu het antwoord weg? Het is zoo gevaarlijk, brieven mede te nemen, zei ze. — Ja, dat is zoo, maar als je vlug bent, zal ik nog 10 minuten wachten, en dan een klein antwoord voor je meenemen. In een omzien was ze verdwenen naar boven, waar pen en inkt bewaard werden. Ook de oude moeder was weg en tot mijn schrik zag ik haar spoedig terug komen met bijna het halve dorp achter zich. De vrouw was in haar vreugde naar buiten geloopen en — ik geloof dat in zoo'n dorp alles familie van elkaar is — haar verwanten gaan vertellen dat er een brief was van Kees. Ieder op zijn beurt moest den brief lezen, en allen zaten mij aan te staren als een wondermensch, die iets had klaargetooverd, wat niemand mogelijk was geweest. De eerste brief na 8 maanden! Zelfs de jeugd, die niet mocht binnenkomen, wilde het wondermensch zien, en gluurde bij troepen door de ruiten. — Daar zit'ie, zeiden ze tegen elkaar.

Nadat ik rustig een half uur had zitten te wachten en nog geen antwoord zag beneden komen, vroeg ik of het eindelijk klaar was, want ik moest weg. — Ja mijnheer. Och, nog eventjes, ik ben niet gewoon te schrijven, het gaat zoo vlug niet.

Ik liet mij nog eens overhalen tot wachten, maar de toeloop naar het cafétje was zóó groot, dat ik het veiliger vond, mij uit de voeten te maken. Ik ging dus brutaal weg zelf naar boven, en zag tot mijn verbazing, dat de goede vrouw nog pas 7 regels op het papier had geteekend Het leek veel op een Nieuwjaarswensch van een klein kind. Ik had moeite een glimlach te bedwingen en had ik het betraande gezicht niet voor mij gehad, dan zou ik misschien ongeduldig zijn geworden. Ik vroeg dus vriendelijk, wat ze nog zou willen zeggen en nam zelf de pen ter hand.

Toen ik klaar was, zei ik: „Nou moet u zelf maar voor dezen tweeden brief aan uw vriendin zorgen, gij weet wel waar die woont." Onder duizende dankbetuigingen werd ik uitgeleid tot de deur en men vond het zoo jammer, dat ik niet nog wat eten of drinken wilde. Lang duurde het eer ik uit het gedrang was en ik ben overtuigd, als ik nog 10 minuten gebleven ware, dan zou ik de heele omgeving aan mijn jas hebben gehad, want iedereen had bij het leger een zoon, man of broer, waarvan ze niets meer gehoord hadden. Nog wel tien uur verder hoorde ik in 't voorbijgaan: „Daar gaat de brenger van den brief, waarin staat dat Kees nog leeft!"

Het katholieke Frankrijk na den Oorlog.

Het is niet zonder belang de meening te vernemen van een zóó geleerd en scherpzinnig man als Mgr. P. Batiffol, de oud-rector van het Institut catholique van Toulouse, over de toekomstkansen der Katholieke Kerk na den oorlog.

In een open brief „à un neutre catholique" (een Italiaan) geeft de prelaat eerst aan, dat boven alles staat de vraag van het recht. Als goed moralist vraagt hij niet naar de gevolgen van een daad, om hare zedelijkheid te bepalen. Al zouden voor de Kerk goede gevolgen uit het gepleegde onrecht kunnen voortvloeien, dan mag toch nimmer het onrecht worden goedgekeurd. Hij acht het dan ook een betreurenswaardig verschijnsel, wanneer bladen als de „Unità Cattolica" van Florence de neutraliteitsschennis van België trachten te rechtvaardigen uit afkeer tegen het ongeloovige Frankrijk. De Duitsche inval in België was een onrecht, en daarmede is de oorlog van Duitsche zijde een onrechtvaardige, die nimmer door de katholieke moraal kan worden goedgekeurd, zelfs al zouden uit eene overwinning der Duitschers goede gevolgen voor de Kerk voortvloeien.

Natuurlijk ontkent Mgr. Batiffol ten stelligste, dat een overwinnend Duitschland de positie der Kerk zou stevigen, zeker in het eigen vaderland niet, waar men symptomen van Kulturkampf meent waar te nemen, en nog minder in de overwonnen landen. Sterker is dan ook bij de katholieke neutralen de vrees voor de Russische orthodoxie. Mgr. Batiffol wil niet de oogen sluiten voor dat gevaar, doch wil ook niet overdrijven. Eerstens, meent hij, zal op de volgende vredesconferentie door de gezamenlijke mogendheden aangedrongen moeten worden, dat Rusland de beloofde vrijheid van godsdienst aan de Polen en geünieerde Ruthenen beter nakome dan de bekende oekase van 1905. Het is de eer van het katholieke Frankrijk dáárvoor in vroeger jaren geijverd te hebben; herinneren wij ons slechts de namen van Dupanloup, Gratry en Montalembert! Wat de Balkanstaten betreft, sinds het concordaat van Paus Leo XIII, in 1886 gesloten met Montenegro, en nu in 1914, dat met Servië, is de positie der Katholieke Kerk in de orthodoxe staten verbeterd. Eenmaal zullen ook Bulgarije en Roemenië op dien weg moeten volgen, wat met eenigen goeden wil kan, sinds de Orthodoxe Kerk in de landen autocephaal is en daardoor onafhankelijk van den oecumenischen patriarch van Konstantinopel. Om staatsredenen zal de positie der Katholieken in die landen geregeld moeten worden, en dit is eene versterking der Katholieke Kerk tegenover de orthodoxie

Vele vreezen, dat de Russische orthodoxie zich meester zal maken van Konstantinopel en den Phanar zal hervormen tot een orthodox Vaticaan. Doch, men bedriege zich niet. Konstantinopel is voor de orthodoxie volstrekt niet, wat Rome voor de Katholieken is. Verondersteld, dat Konstantinopel voor goed veroverd wordt; het wordt dan neutraal, en dan wordt natuurlijk niets aan de positie van den Phanar veranderd Ofwel het wordt Russisch. doch ook dan is geen groote verandering te vreezen; reeds sinds drie eeuwen heeft Rusland zich losgemaakt van den patriarch van Konstantinopel, en sinds Peter den Groote is de werkelijke macht van den patriarch van Moskou overgegaan naar de H. Synode, die als staatsinstelling natuurlijk in Rusland blijft en niet naar Konstantinopel zal worden overgebracht. Er is evenwel geen kans, dat bij eventueele liquidatie van het Turksche rijk alle macht zou toevallen aan Rusland; ongetwijfeld zullen ook Engeland en Frankrijk hun deel ontvangen. En dan zou het katholieke geloof, met zijne scholen en ziekenhuizen, ongetwijfeld verre den voorrang hebben boven de propaganda voor de orthodoxie.

„En Frankrijk, kan men voor het anti-clericale Frankrijk eene overwinning wenschen?" zóó had de „catholique neutre" gevraagd. En Mgr. Batiffol antwoordt, dat Frankrijk de overwinning hoopt, niet enkel voor zich zelf, maar ook voor zijne bondgenooten, niet enkel om religieuze motieven, maar ook om politieke en economische beweegredenen.

Zal Frankrijk anti-clericaal blijven of zal het een katholiek Frankrijk worden? Het antwoord is: Frankrijk zal Frankrijk blijven tout court. Men kent ons in het buitenland niet; men heeft geroepen: Frankrijk 't land van mirakelen; maar zij, die meenden dat de Franschen in het uur des gevaars niet één zouden zijn, kenden het Fransche karakter en de Fransche opvattingen van eer niet. Wij zijn thans allen één, maar even goed als in België, en waar dan ook, zullen er na den oorlog liberalen, socialisten en Katholieken zijn Wij zullen ook na den oorlog het hemelsch Jerusalem niet op aarde zien dalen. Er zullen dan ook weer vurige geloovigen zijn, en volgzieke ongeloovigen zijn, en tusschen die twee partijen de groote menigte onzijdigen, ofschoon er uit deze laatsten wel meerderen naar de partij der geloovigen zullen zijn overgegaan. Bid niet voor Frankrijk onder voorwaarde, dat het zich bekeere, maar bid met den Apostel, dat het woord des Heeren zijn loop ver volge en in eere zij en dat wij bevrijd worden van alle kwaadwilligen, „non enim omnium est fides". In onze democratische instellingen, die het volk bestendigd wenscht, is plaats voor de Fransche Katholieken. Sommeert men de Engelsche Katholieken de Stuart's weer op den troon te brengen? Laat men ook van ons geen dergelijke dingen vragen. En laat men ook van den oorlog geen miraculeuzen omkeer verlangen. Zeker, er is een groote opleving, ook Kardinaal Gasparri erkende het in zijn brief van 4 April j.l. maar die religieuze wedergeboorte dateerde niet van gisteren, zij werkte reeds sinds meerdere jaren, hoewel in langzamer tempo. Volgens berekeningen, die zóó nauwkeurig zijn als in deze omstandigheden mogelijk is, bedraagt het aantal der soldaten, die hun Paschen hielden aan het front, 30 tot 40 procent. Toen in Januari l.l. de Anglicaansche bisschop van Oxford, de bekende dr. C. Gore, Frankrijk bezocht, bekende hij zijne aangename verrassing, dat in de Fransche steden en dorpen, des Zondags en door de week, veel meer godsdienstig leven heerschte, dan hij had durven verwachten; vooral het aantal communiës was zeer hoog gestegen! Dat is het Frankrijk, dat buiten zijn grenzen zoo weinig gekend wordt!

De Tijd.

De vervolging der Katholieken in Mexico.

De „Sun" van Baltimore gaf onlangs de volgende bijzonderheden over een onderhoud met mgr. Jose Maria Mora y del Rio, aartsbisschop van Mexico:

De aartsbisschop van Mexico, onder kommer en zorgen gedrukt en vóór zijn tijd oud geworden, werd door de volgelingen van Carranza uit het land verbannen en vond in New-Orleans een toevluchtsoord. Mgr. gaf een buitengewoon droevig overzicht van den toestand in de rampzalige republiek.

Hij betreurde het, dat hij, om redenen van kerkelijken aard, nog niet meer bijzonderheden kon geven. Duizenden priesters, en mannelijke en vrouwelijke religieuzen, zoo vertelde hij intusschen, leven zonder de minste hoop op bevrijding, en zouden in geval president Wilson tot een gewapende interventie zou overgaan, aanstonds door de aanhangers van Carranza, Villa en andere bandieten, die nu in Mexico om de heerschappij worstelen, vermoord worden, eer nog een Amerikaansch soldaat de grenzen zou zijn overgetrokken.

Slechts door een vereenigd optrekken van alle machten zou rust en orde in Mexico kunnen hersteld worden.

Negen-en-negentig procent van de zestien millioen inwoners van Mexico leven, volgens het getuigenis van den bisschop, in vrede, willen geen oorlog, en mijden de rijen der revolutionnairen, die slechts één percent der geheele bevolking uitmaken en slechts over hoogstens 160.000 man beschikken.

Op de vraag, hoe het wel mogelijk was, dat zulk een minderheid de meerderheid kan terroriseeren, gaf de bisschop ten antwoord:

Deze geringe strijdmacht heeft alle overige Mexicanen beroofd van hun wapens en van alle middelen tot hun verdediging en hen ongeschikt gemaakt tot eenigen tegenstand. Alles wat eenigszins tot verdedigingswapen kon gebruikt worden, werd aanstonds in beslag genomen.

En dit eene percent, dat uit anarchisten en socialisten bestaat, betrekt nog altijd wapenen uit de Vereenigde Staten.

In de stad Mexico alleen worden nog 180 priesters gevangen gehouden en honderden andere priesters bevinden zich nog, zooal niet in kerkers, dan toch in gevangenschap, omdat de steden, waarin zij zich bevinden door de revolutionnairen omsingeld zijn en hun daardoor iedere vlucht onmogelijk gemaakt is.

De revolutionnairen hebben in werkelijkheid het heele land bezet en overal heerscht honger en nood. Het ergst is de nood in de stad Mexico, waar 650.000 inwoners zijn, die wel geld hebben, maar daarmede geen levensmiddelen koopen kunnen. Eerst werd het volk Madero—papierengeld opgedrongen, dan moesten zij Villapapierengeld aannemen en nu hebben de aanhangers van Carranza deze beide soorten van geldpapieren voor waardeloos verklaard en dringen het volk Carranza—geld op. De meeste bewoners van de stad Mexico hebben Madero— en Villa—geld. Dat is nu zonder waarde, en men kan er zijn schulden niet mee betalen. noch inkoopen doen. Daar echter algemeen gevreesd wordt, dat ook het Carranzageld eveneens spoedig waardeloos zal worden, wil niemand het in betaling aannemen en kunnen derhalve de arbeiders geen geld meer verdienen. Want als ze werken, wordt het loon slechts uitbetaald in Carranzageld, dat de winkeliers weigeren aan te nemen, en daarom heerscht er tengevolge van de revolutie hongersnood, niet omdat er gebrek is aan levensmiddelen, maar omdat er gebrek is aan geld, om ze te koopen.

Toen Obregon van de geestelijkheid van Mexico een som van 500.000 peso's opeischte, antwoordden de geestelijken, dat zij geen geld meer hadden; Obregon hield echter zijn eisch vol en verlangde, dat de kerkelijke onroerende goederen zouden worden verkocht, om zóó de belasting op te brengen, om daarmede, zoo beweerde Obregon, de armen te helpen. Er bleef de geestelijkheid niets anders over dan tot den verkoop van alles, wat eigendom der kerken was, over te gaan; toen zij echter een comité stichtten, om de ontvangen gelden aan de armen der stad uit te deelen, eischte Obregon, dat de som aan hem zelf werd overhandigd. Toen de geestelijkheid dezen eisch wantrouwde en met goeden grond er op bleef staan, het geld zelf aan de armen uit te deelen, in plaats van het aan Obregon af te geven, liet deze de geestelijken gevangen zetten; nog 180 van hen zijn in de kerkers. De tong weigert al de roof-, moord- en schandedaden van de anarchie in Mexico weer te geven

Wie tegen deze wandaden protesteert, wie zich er tegen verdedigt, zelfs vrouw of kind, wordt neergeschoten. Automobielen, schilderijen, kunstvoorwerpen, alles wat maar waarde heeft, laat Carranza naar de Vereenigde Staten overbrengen.

Tegenover al deze feiten is iedere hoop, dat de Mexicanen ooit in staat zullen zijn, den vrede in hun republiek te herstellen, buitengesloten.

Daartoe moet een macht van buitenaf worden aangewend en dat moet spoedig geschieden, anders zullen wij moeten zeggen: „Met Mexico is het gedaan"; de Mexicaansche republiek zal van den aardbodem vernietigd worden, wanneer ze nog langer zou moeten blijven onder het geweld van de bandieten, die haar nu onder den voet treden.

Generaal Funston zou met zijn leger in Mexico de rust en orde kunnen herstellen, wanneer men hem de vrije hand zou gelaten hebben.

Amerika of welke andere macht ook, zou, al vereenigden zich alle revolutionnairen, niet meer dan 160.000 te overmeesteren hebben. De Mexicanen zullen slechts dan zich zelf regeeren kunnen, wanneer zij aan de macht der bandieten onttrokken zijn en de vrijheidlievende burgers de heerschappij herkrijgen. Amerika of eene andere macht moet deze taak op zich nemen.

„De Maasbode."

De Duitschers tot staan gebracht en ten deele teruggeslagen.

De Belgische oorlogscorrespondent van „De Tijd" meldt:

De Duitsche aanval heeft zich dood geloopen. De toestand is hachelijk geweest, maar is het thans niet meer. De Belgen met de Engelschen hebben den toestand gered, het onheil gekeerd. De Engelschen hebben uiterst moeilijke oogenblikken gehad rondom Yperen, omdat zij, door 't terugslaan der Franschen, gedwongen waren een deel hunner linie terug te buigen. Dit vrijwillig teruggaan, om niet afgesneden te worden en om niet den vijand gelegenheid te geven elders door te breken (een strategisch meesterwerk, dat vele menschenlevens kostte, maar den toestand op dit punt redde), bracht natuurlijk de Duitsche lawine in gang. Deze moest vóór Yperen gestuit worden en is door de dappere Canadeezen dan ook krachtig en beslist gestuit.

Toch was, zoowel voor 't onmiddellijk behoud van Yperen als voor het gevaar van een algeheele doorbraak het behoud van Lizerne, noordelijk van Yperen, en aan deze zijde van het kanaal van Yperen, het noodigste. Immers hier waren de Duitschers reeds over het water, hier bezetten zij een kruispunt van vijf wegen, hier bedreigden zij zoowel het Belgische noordelijke front als de Engelsche zuidelijke linie in den rug. Koste wat koste, moesten hier de Duitschers verdreven. En zij zijn verdreven. Zooals ik al meldde, hebben de Franschen en de Belgen Lizerne heroverd, den vijand er uit geworpen. Maar er is nog grooter voordeel behaald. Thans zijn de vijanden ook nagenoeg over het water teruggeslagen. De wig, welke zij hier indreven, is teruggestuwd, het land aan deze zijde van het kanaal weer gezuiverd. Alleen de kanaalovergang, n.l. het bruggehoofd, pogen de Duitschers bezet te houden.

Aan de andere zijde van het kanaal dringen de Engelschen ook steeds weer op en langzaam wordt verschillend terrein herwonnen. Zoo is thans voor 't oogenblik heel de Duitsche aanval verloopen en hun aanvankelijk succes volkomen geneutraliseerd tot eenige terreinwinst aan gene zijde van het kanaal, noordelijk van Yperen. Krijgsgevangenen en oorlogsbuit vielen in de handen onzer troepen. De gevechten der laatste dagen zijn uiterst moorddadig geweest en opmerkelijk is het, hoeveel dooden niet door schotwonden, maar door verstikking om het leven kwamen. De gewonden werden eerst naar Yperen gebracht, maar de meesten worden nu doorgevoerd naar Poperinghe. De verliezen der Duitschers moeten afschuwelijk wezen. Heele rijen werden weggehaald door het mitrailleurvuur en het gevechtsterrein is bedekt met vijanden. Boven deze hel van vuur en lood spant zich een blauwe sterrenhemel.

Nog wordt er gestreden, maar eenige rust is al ingetreden. Nieuwe hulptroepen zijn echter aangekomen en het gevaar schijnt voor goed gekeerd.

Uit België wordt aan de *Tel* geschreven aangaande de voorbereidselen tot den aanval op Yperen:

Al van in 't begin der vorige week merkten we hier dat de Duitschers iets bijzonders in hun schild voerden. Dag en nacht vertrok van hieruit trein na trein, opgepropt niet slechts met soldaten, maar met alles daarbij wat nog tot een oprukkend leger behooren kan: paarden, kanonnen, mitrailleurs, ontelbare automobielen, mitsgaders gansche wagonladingen pakken en kisten met allerlei inhoud, meubelen en keukengerei.

Sommigen brachten al dadelijk deze verhuizing op groote schaal in verband met de geruchten over een afzonderlijken vrede, die aan België voorgesteld zou zijn, mits ontruiming van ons grondgebied; maar nu wordt de zaak ons duidelijker:

De Duitschers hebben eenvoudig alles wat ze maar aan manschappen en materiaal bij mekaar konden vagen, naar het front gestuurd voor de geweldige actie, die thans een aanvang heeft genomen, en waarvan ze stellig wel een doorbraak van de lijn der geallieerden verwacht moeten hebben.

Te Brasschaet, in het vliegkamp, is geen enkele aeroplaan meer achter gebleven. Te Antwerpen zien we echter geen militairen meer en uit verschillende dorpen in den omtrek zijn ze totaal verdwenen.

Men verzekert mij, dat de bezetting te Mechelen zekeren dag niet sterker meer was dan 42 man. Hier en daar kwamen ter vervanging van de vertrokken soldaten, ongeoefende landstormers, meest allen bejaarde lieden, die niet één wapens hebben!

Verschille de forten — alvast dat van Oorderen — zijn op zekere dagen volkomen verlaten geweest.

Het eenig resultaat is, dat er aan weerszijden weer zware verliezen geleden zijn.

Hulp voor de noodlijdenden op Curaçao.

Zoodra de mare in onze kolonie Curaçao doordrong, dat tengevolge van den om ons heen woedenden oorlog in Nederland gebrek zou worden geleden, dat het moederland een bangen tijd tegemoet ging, dat steuncomité's hier in Holland werden opgericht, om voor de in hun levensonderhoud bedreigde landgenooten gelden te verzamelen, sloeg men ook in Curaçao de handen aan het werk. Zonder ook slechts een oogenblik er aan te denken, dat men zelf gebrek zou kunnen lijden, werden duizenden verzameld en naar Holland gestuurd, werden geregeld nieuwe geldzendingen voor het Koninklijk Nat. Steuncomité beloofd. Waarlijk, men kan zich geen beter bewijs denken van den nauwen band, die dat kleine stukje Nederland daar in het verre westen verbindt met het moederland, dan die onbaatzuchtige spontane uiting van deernis, van medegevoel met het bedreigde Holland, dan dit onmiddellijk klaar staan om de helpende hand te reiken. En ieder, die in Curaçao bekend is, weet, dat dit niet is een plotseling oplaaien van een stroovuurtje van geestdrift, maar een krachtige uiting van een steeds bestaand gevoel van oprechte vaderlandsliefde, van zich Nederlander gevoelen in den besten zin des woords, dat daar ginds de harten van onze stamgenooten bezielt, en in de ure des gevaars tot uiting kwam. Moge Nederland toonen, de beteekenis van die daad te beseffen, te waardeeren.

Helaas, al spoedig bleek het, dat ook Curaçao zelf den terugslag zou gevoelen van den alles ontwrichtenden oorlog. Handel en uitvoer verminderden of stonden stil, afzetgebieden voor landbouwproducten werden gesloten, het werk aan de phosphaatmijnen moest worden gestaakt, duizenden werden broodeloos. Een zelfs voor onze kolonie ongekend lange periode van volkomen droogte deed daarbij elk vooruitzicht op een oogst van veldgewassen verloren gaan. Gebrek, nijpend gebrek begon te heerschen.

De regeering, gesteund door het voor eenige jaren, met medewerking van het Alg. Ned. Verbond hier te lande gestichte „Ondersteuningsfonds Nederlandsche Antillen" hielp waar zij kon. Doch dit bleek niet voldoende. Versterking van de bestaande hulpmiddelen bleek dringend noodig. De Minister van Koloniën richtte in Nederland een comité op, om hier te lande gelden voor de noodlijdenden te verzamelen.

En Nederland heeft geholpen. H. M. de Koningin gaf ook nu weer door eene vorstelijke gift blijk van Hare groote belangstelling in onze kolonie. Van alle zijden volgden de giften en al spoedig konden langs telegraphischen weg de eerste f 10.000 worden overgemaakt.

Ook onze Afdeelingen hielpen daaraan mede, en helpen nog. De Vereeniging „Oost en West", die ook bij de inzameling voor het ondersteuningsfonds in 1912 zulk een belangrijke rol had gespeeld, toonde ook nu weer wat zij vermocht. Door het organiseeren van uitvoering, concert, tentoonstelling, door het inzamelen van giften bij particulieren werden duizenden door Oost en West bijeengebracht. In een aantal plaatsen werden, en worden nog, inzamelingen gehouden, en zoo kan het comité op dit oogenblik over meer dan f 40.000.— beschikken tot leniging van den nood. Het behoeft geen betoog, dat dit resultaat, hoe heugelijk ook, nog geenszins voldoende is. Al is ook eenige regen gevallen, de lange duur van den oorlog blijft ook op onze West-Indische eilanden zijn verderfelijken invloed doen gelden. Veel zal nog noodig zijn, voor de nood gelenigd is, voor het dreigend spook van gebrek en armoede voor goed is verdreven. Maar het zal onze stamgenooten daar ginds zeker goed doen, als zij zien, dat Nederland van zijn kant niet aarzelt, bij groote moeilijkheden in eigen omgeving, toch de helpende hand uit te steken, medegevoel te toonen, waar het kan.

Moge ons Verbond ook verder daarbij niet achter staan, en over alle binnenlandsche geschillen heen, toonen dat het zijn leuze begrijpt, dat het daar, waar stamgenooten met gebrek worden bedreigd, weet te helpen, niet met woorden, maar met daden.

J. BOEKE.

Leiden, April 1915.

Neerlandia.

Berichten uit de Kolonie.

Examen.

Verleden Zaterdag heeft de Eerw. Zuster MARIA BLANDINA (Mejuffr. CELINA SUAREZ) met goed gevolg examen afgelegd voor Akte Spaansch. Soeur BLANDINE is verbonden aan het „Pension at Welgelegen."

Onze gelukwenschen!

Welkom!

De Weleerw. Pater RAPHAEL BÜHRS is hier Donderdagmiddag per „Aëroplaan" uit Bonaire aangekomen, als Kapelaan van Sta. Rosa.

Curaçao Vooruit!

Een paar jaar geleden richtte de Heer THEUNISSEN een lokaal op het Molenplein in tot IJshuis, waar men Ice-cream kon gebruiken en bestellen tot gebruik in huis.

Eenige weken geleden liet hij ook een IJswagentje door de stad rijden en bood overal langs de huizen roomijs te koop aan.

Dit wagentje, bediend door twee jongelieden in net, zindelijk pakje, trok eerst uit in den namiddag, toen 's morgens, 's middags en 's avonds. En nu, vernemen wij, is er weer een tweede wagentje besteld aan de Ambachtsschool op Sta. Rosa om de stad aan beide zijden van de haven afzonderlijk te kunnen bedienen.

Misschien vraagt deze en gene, of dat nu zoo'n belangrijk feit is, dat het eervol moet vermeld worden?

Ja, zeer zeker! Wij vinden het altijd der vermelding waard, als een onzer burgers blijk geeft een goeden kijk te hebben op de ontwikkeling onzer maatschappij en in de behoefte daarvan voorziet, van zijn zaken goed opzet en degelijk aanpakt.

Zulk een onderneming is levensvatbaar en zal vanzelf wel groeien tot een flink bedrijf van beteekenis.

Nu onze kleine stad reeds 67 auto's telt, moesten ondernemende jongelui hun zinnen eens op wat anders zetten.

Om maar wat te noemen; waarom worden er geen geriefelijk ingerichte motorbootjes verhuurd om een tocht je te maken door de haven en in het Schottegat?

Een autotocht in den namiddag is heerlijk, maar duur.

Een watertochtje zal ook menigeen aanlokken, mits het goedkoop zij en netjes worde ingericht.

Ook aan den vreemdeling zal een dergelijke gelegenheid een welkome afleiding bieden tijdens zijn verblijf alhier.

De Havenwerken.

Wat een geluk, dat onze machines kalm mogen doorwerken; het is tegenwoordig een lust om te zien, hoe geregeld de onderlossers worden gevuld met slib en steenen. Al behoort het misschien niet tot de eigenlijke verbreeding en uitdieping onzer haven, dat wegruimen van slijk en losgewerkte koraal moet toch ook gebeuren. Maar hiermede bereiken we nog een ander voordeel. De ondervinding leert ons, dat de bagger-machines uitstekend gebruikt kunnen worden bij het wegruimen van de losgewerkte specie. Als we goed weten, wat we zelf kunnen, kan de aanbesteding der havenwerken beperkt blijven tot de eigenlijke verbreeding en uitdieping, m. a. w. alleen tot het verbrijzelen van het onderzeesche rif.

Dat zal toch altijd heel wat schelen in de kosten.

Wanneer gaat de onderzeeër nu aan 't werk?

H. Meerdink.

De nieuwe Inspecteur van het Onderwijs is niet met de Gouvernementsschoener *Estelle* naar de Bovenwinden vertrokken, maar met de *Prins Willem V* naar Trinidad. Vandaar gaat ZEd. per Intercolonial Steamer naar St. Kitts, maar moet dan altijd nog met een klein zeilertje naar St. Martin of een onzer eilanden.

Voor alle reizigers, ook voor die er aan gewend zijn, is en blijft onze interkoloniale verbinding zeer ongeriefelijk. Hoeveel jaren heeft deze primitieve reisgelegenheid nu al bestaan!

Zal de zoo lang verwachte stoomboot nu eindelijk komen, of de K.W.I.M. den dienst tusschen de eilanden beginnen?

Curazao Romantico.

PORFIRIO GARCIA schrijft onder dezen titel een sympathiek artikel over onze stad in de *Prensa Nueva* van Sto Domingo.

Vooral onze handel heeft op hem een levendigen indruk gemaakt, welke al de andere overstemt.

Burgerlijke stand.

Opgaaf van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand April 1915.

	Geboorten.				Overleden		Aangegeven.	
	M. gesl.	Vr. gesl.	in echt	b. echt	M. gesl.	Vr. gesl.	Levenl.	Huwel.
CURAÇAO.								
Aruba	10	8	15	3	14	24	0	0
Bonaire	2	6	4	4	4	4	0	0
St. Martin	7	5	4	8	2	1	1	0
St. Eusratius	2	1	0	3	1	4	0	0
Saba	1	3	1	3	0	2	0	2

De sterfte op Aruba is nog zeer groot, in April weder 38. In Maart was het 45 en in Mei 29. De toestand verbeterd dus eenigzins, maar is nog ver van normaal.

Brievenport.

De Administrateur van financiën maakt bekend, dat met ingang van 1 Juli a. s. het brievenport naar de Ver. Staten van Noord-Amerika slechts **5 cent** zal bedragen voor elke 20 gram en gedeelte van 20 gram.

Een welkome verlaging, waarmede onze handel ten zeerste gebaat wordt.

Officiëele berichten.

Mevrouw H. Dinzey-Anslijn, in het bezit eener akte als onderwijzeres 4de klasse, is tijdelijk werkzaam gesteld aan de openbare school te Philipsburg op St. Martin N. G.

Aan Mej. Maud Hassell, onderwijzeres 4de klasse op Saba, is tot herstel van gezondheid drie maanden verlof verleend; en de schoolcommissie op Saba is gemachtigd om Mej. Alia P. Beaujon toe te laten als kweekelinge aan de openbare school te Windwardside op Saba.

Mej. J. C. Buncamper, in het bezit eener akte als onderwijzeres 4de klasse, is tijdelijk werkzaam gesteld aan de openbare school te Prinsen Kwartier op St. Martin N. G., en de school commissie aldaar is gemachtigd om Mej J. E. Hodge eervol te ontslaan als kweekelinge aan genoemde school.

Aan den Chef van het kuststation voor D. T. op Aruba C. A. Beaujon is tot herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Mej. B. R. Prince, in het bezit eener akte als onderwijzeres 3e klasse, is eervol ontheven van hare tijdelijke werkzaamstelling aan de Hendrik school alhier.

Aan den Apostolisch-Vicaris van Curaçao M. A. M. Vuylsteke is om gewichtige redenen drie maanden verlofsverlenging verleend.

Aan den heer W. Netherwood is eervol ontslag verleend als lid van de commissie van aanslag voor de inkomstenbelasting op St. Martin N. G; de heer W. J. A. Nisbet, plaatsvervangend lid, is benoemd tot lid en de heer T. Armanie tot plaatsvervangend lid.

De onderwijzer 3de klasse alhier G. Troost is benoemd tot onderwijzer 2de klasse bij het openbaar onderwijs in de kolonie Curaçao.

Aan den R. K. Geestelijke van den 2den rang alhier, K. J. Kuypers, is tot herstel van gezondheid, een jaar verlof naar Nederland verleend.

De onderwijzer 3de klasse alhier J. G. Veeris is benoemd tot onderwijzer 2de klasse bij het openbaar onderwijs in de kolonie Curaçao.

Aan den Postdirecteur alhier H. J. Cohen Henriquez is in het belang van de hoedenvlechtindustrie in deze kolonie, zes maanden verlofsverlenging verleend.

Postspaarbank.

Gedurende de maand April.

		Ingebracht	Teruggeh
Willemstad		f 2.962.66	f 1.078.02
2e district	Curaçao	105.40	6.
3e „	Curaçao	—	—
4e „	Curaçao	—	—
5e „	Curaçao	13.	—
Oranjestad	Aruba	192.45	2,394 45
8e „	Aruba	—	—
Kralendijk	Bonaire	1,272.20	572.38
Rincon	Bonaire	—	6 90
Philipsburg	St Martin	1,048.50	814.
Oranjestad	St Eust.	371.50	250.85
Botton	Saba	598.25	530.
Windwardside	Saba	236.	10.92
Samen		f 6.799.96	f 5.663.52

Al is het niet veel, er wordt toch weer meer gespaard dan teruggehaald. De buitendistricten kunnen vooreerst nog niet meedoen.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven

Amalia Adelindo Oduber, Justina Allee, Leopoldo Angulo Sra. y fama, Maria Argus, Luisa Ball de Celis, Virginia Blijde, Joseph P. Callan 3, Josefina Coquet de Henriquez, H. H. Correa, H. A. Correa, Eduardo Faria, Nicolaas Fredo. Elisebeth Henrijkers, Julio A. Ramirez, Carlos Ignacio, Leopold Janga, Virginia Jansen, Petronilla La Cruz Otelia Leon, Iselia Marseera, Llobet Navarro, Ana L Pacheco, Elisa Pieto, Senior & Co., Maria Luisa Spran, Maria Willem, Hypolito Wiels, Urselita Willems, C. J. van der Dijs, Ijogana Thode, Johanita Thode

Aangeteekende stukken: Andres P. Da Costa Gomez, Cornelia Lancry, Eduardo J. Jansen, Ida Penso, Hector A. Pinedo, Edgar Senior.

Drukwerken: Alcibia de Convenencia, Eleazar Comenencia, H. A. Correh, A. A. Correa, Otalia Leon.

Schoolschip.

Gisteren om 4 uur kwam onze haven binnen het Amerikaansche

Schoolschip „Ranger" voor de opleiding van officieren voor de koopvaardij met 140 man aan boord.

Het schip kwam van St. Thomas en vertrekt a. s. Dinsdag naar Colon.

De kapitein is HOURGAN, van de Marine.

C. S. M.

— Het bestuur van de alhier opgerichte naamlooze vennootschap *Curaçaosche Schouwburg Maatschappij* is samengesteld uit de heeren: H. H. R. Chapman, voorzitter; E. M. Penso, 1ste ondervoorzitter; C. A. Jones, 2e ondervoorzitter; E. H. L. Maduro, 1ste secretaris: M. Boom, 2e secretaris; M. Capriles, penningmeester; mr. J. B. Gorsira, P. Baiz en M. P. Brandao, commissarissen.

V. V. V.

— De *Curçaosche Vereeniging tot Bevordering van het Vreemdelingenverkeer* is bij Gouvernements-beschikking van 7 dezer erkend als zedelijk lichaam. Hare Statuten zijn openbaar gemaakt in *De Curaçaosche Courant* van ll. Vrijdag. Het bestuur der Vereeniging bestaat uit de heeren: mr. J. B. Gorsira, voorzitter; Leon V. Leyba, ondervoorzitter; H. J. Cohen Henriquez, penningmeester; mr. Ph. F. de Haseth Evertsz, dr. H. Ferguson en M. C. Henriquez, commissarissen en H. H. R. Chapman, secretaris.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 18 Juni 1915.

AARDNOTEN (Pindas) per KG.........	—
ZOUT per vat van 130 K.G.........	f 0.80
DIVIDIVI per K,G........................	„ 0.05
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„ 0.30
id. per KG. 2e kw.	„ 0.40
HUIDEN per K.G........................	„ 0.60
GEITENVELLEN per K.G............	„ 0.80
WOL per K.G................................	„ 0.10
SCHAPENVELLEN per stuk.........	„ 0.50
BEENDEREN per K.G..................	„ 0.02
RECINUS–ZAAD per K.G..............	„ 0.05
STROOHOEDEN (hippijapa) .	
Kwaliteit No, 1............per dozijn	„ 3,12½
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„ 3.25
„ „ 2 „ „	„ 5.
„ „ 3 „ „	„ —
„ „ 3 „ „	„ —
„ „ 4 „ „	„ 7
„ „ 5 „ „ OLA.	„ —.
„ „ 6 „ „	„ 8
„ „ 7 „ „	„ 9
„ „ 8 „ „ OLA	„
„ „ 9 „ „	„ 12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„
„ „ 11 „ „	„
„ „ 12 „ „ OLA	„
„ „ 13 „ „	„
„ „ 14 „ „ OLA	„
„ „ 15 „ „	„
„ „ 1 van 25 c.M. of minder	f

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd 16 ratten

Het vergaan van de „Prins Maurits."

De Raad voor de Scheepvaart heeft onlangs uitspraak gedaan betreffende het vergaan van het stoomschip „Prins Maurits."

Uit de getuigenverklaringen en de overgelegde stukken trekt de Raad de conclusie, dat het s. s. „Prins Maurits" was een goed en zeewaardig schip met niet te grooten diepgang in verband met den bouw en de sterkte van het schip. Zulks bleef ook na de wijzigingen in 1907 aan het schip aangebracht tengevolge waarvan de uitwatering werd verminderd. Het komt den Raad echter voor dat het beter ware geweest, wanneer het rooster, dat nog gedeeltelijk op het grootluik was aangebracht, door een massief luik was vervangen, gelijk met het voorluik en een gedeelte van het grootluik was geschied. Zulke roosters toch zijn op schepen, die minder uitwatering krijgen, niet raadzaam, en wanneer de uitwatering wordt verminderd, moet daarmede, ook wat de luiken betreft, rekening worden gehouden.

Bij het vertrek op 5 Februari van Amsterdam, was de „Prins Maurits" behoorlijk uitgerust en bemand. Uit den overgelegden ladingstaat blijkt, dat het schip bij vertrek uit New-York niet overladen was, terwijl uit het feit, dat de belading geschiedt onder toezicht van de stuurlieden na gepleegd overleg met den gezagvoerder geconcludeerd mag worden dat de lading behoorlijk was gestuwd; immers de gezagvoerder van de „Prins Maurits" H. J. van der Goot, stond als uiterst bekwaam bekend en ook de stuurlieden waren voor hun taak berekend. Dat de inspectie, door Amerikaansche ambtenaren te New-York verricht, geen aanleiding gaf tot opmerkingen wijst er op, dat de „Prins Maurits" op het oogenblik van vertrek aldaar in zeewaardigen toestand verkeerde en behoorlijk voor de reis was uitgerust.

Uit de overgelegde bescheiden en de verklaring van den gezagvoerder van het s. s. American blijkt voorts, dat op 3 April 1915 een orkaan heeft gewoed ter hoogte van Kaap Hatteras, waardoor verschillende schepen schade hebben beloopen of vergaan zijn, terwijl uit de opgevangen draadlooze seinen van de „Prins Maurits" blijkt, dat 't schip op dien datum in nood verkeerde en snel zinkende was. Waar enkele schepen ter hulp zijn gekomen, doch op de plaats waar de Prins Maurits in nood verkeerd moet hebben geen spoor van het schip of bemanning hebben gevonden, terwijl ook later geenerlei bericht omtrent schip en opvarenden is ingekomen, mag worden aangenomen, dat de Prins in een op 3 April woedenden orkaan is vergaan, waarbij alle opvarenden het leven hebben verloren. De juiste oorzaak, waardoor deze ramp heeft plaats gehad, vermag de Raad, bij gebrek aan gegevens, echter niet vast te stellen.

Buitenland.

Frankrijk.

De Parijsche corr. der „Maasbode" had een onderhoud met den eersten kapelaan der basiliek van het H. Hart op Montmartre:

„Het doet mij groot genoegen," sprak de eerwaarde geestelijke, mij aankijkend met zijn rustige heldere oogen, — „u het een en ander te kunnen vertellen van mijn indrukken en wellicht aldus er toe bij te dragen om aan de Hollandsche Katholieken een goed inzicht te geven in den huidigen toestand van het Fransche godsdienstige leven. Want men kent ons niet in het buitenland, men heeft geen zuiver oordeel over ons. Wij worden op oppervlakkige wijze beoordeeld. Ik weet daar zelf van mee te praten uit eigen ondervinding; straks spreek ik u daar nog nader over.

Weet ge wat de uitwerking was op Frankrijk, toen de oorlog uitbrak?

Het volk, en hiermee bedoel ik alle standen, richtte zich op tegen den vijand, en tegelijkertijd naar God. Het was bewonderenswaardig. Wij hier, de priesters van de Sacré-Cœur, wij hebben die geestelijke verwording van heel nabij meegeleefd. De menigten klommen naar deze kerk, la Basilique du Voeu National, als naar de plek waar alleen, te midden der groeiende verschrikking, het heil te vinden was. Ik geloof niet te overdrijven, wanneer ik zeg, dat vooral hier, op Montmartre, het centraalpunt was en nog is van deze heerlijke herleving van het geloof. De menschen kwamen vanzelf hierheen, „pénitents et dévoués", en biddende of trachtende te bidden, want zoovelen hadden sinds jaren geen voet meer in een kerk gezet, gaven zij zich over aan het Allerheiligste Hart van Jezus.

Ge weet zelf, hoe de toestand was voor den oorlog; er heerschte onverschilligheid, vijandschap en haat tegenover de Kerk en onze priesters. Op alle mogelijke wijzen werden de Katholieken gehinderd en vervolgd. Het voornaamste doel van de regeering was de ontkerstening van de natie. Van buitenaf gezien kon men meenen, dat Frankrijk verloren was voor de christenheid, maar diep in de volksziel daar bleef, bewust of onbewust, het geloof ongerept. Dat kon niet uitgeroeid worden. En toen heeft God, met den schok van den oorlog, als het ware, dat wat onder was, wat verborgen lag en ongezien in de ziel van het volk, naar boven gebracht, en wat eenmaal scheen overmachtig te zijn, terneder geworpen.

Ik spreek u niet over de honderden en duizenden, over de drommen menschen, mannen en vrouwen uit alle standen, die hier in onze kerk geduldig en nederig hunne beurt afwachten om te biechten en de absolutie te ontvangen. Grondwerkers, sjouwers, ambachtslieden, moeders, vrouwen, het was een onafgebroken stoet van zoekende, berouwvolle zielen. En de meesten, de overgroote massa, tachtig per honderd, waren bekeerlingen, lieden die in jaren, in 10, 15, 20, 25 jaren en langer nooit meer in een kerk geweest waren, nooit meer gebeden hadden.

Doch dat weet ge en ge kunt het zelf constateeren in de kerken, in alle kerken van Parijs.

Maar ik wilde uw aandacht vestigen op een zeer treffend feit. Bijna altijd wekt het sterven van een dierbaar wezen, opstand, verzet tegen God. De menschelijke natuur kan zoo moeilijk de wreede scheiding aanvaarden. Nu echter, en dat heeft mij bijzonder getroffen, aanvaardt men den dood van echtgenoot, zoon, vader, zonder tegenstand. Hoe vaak heb ik deze vrome onderwerping met vreugde geconstateerd. En dat is iets zeer belangrijks in de geestesgesteldheid der menschen, deze gebogenheid aan, deze aanvaarding van Gods wil."

„Gelooft ge," vroeg ik, „dat die omwenteling, die herbloei van het geloof durend zal zijn?"

„Ja," antwoordde met nadruk mij de geestelijke, „zeer zeker. Het geloof is niet als een nieuwe mode over de zielen gekomen. Het geloof, dat leefde in slaap in de zielen verborgen, en is nu ontwaakt. Het geloof is niet van buiten af gegeven als een steun te midden van den chaos der schrikwekkende gebeurtenissen, maar het heeft zich van binnen uit de ziel van het Fransche volk, een weg gebaand.

Ik zie Frankrijk, als H. Maria Magdalena, die, zich storend aan niets, zonder het geringste mensche lijk opzicht, Jezus te voet is gevallen, de vaas vol geurende balsem over Zijn voeten brekend en weenend en diep terneer gebogen, vol berouw.

Hoe machteloos ook de ellende is en het leed over Frankrijk uitgestort door dezen rampzaligen oorlog, mogen wij, moeten wij tegelijkertijd God niet danken, dat Hij ons weer bewust heeft gemaakt, dat Frankrijk Katholiek is tot in zijn diepste wezen? Het is soms noodig, dat een boom tot aan zijn wortel wordt afgehouwen, opdat een nieuwe tronk opbloeie; enkel snoeien van wat takken ware niet voldoende. Het Christendom wortelt te diep in de Fransche ziel, dan dat het er ooit uitgerukt had kunnen worden."

Ik stelde de vraag: „Denkt ge niet, dat de partijen na den oorlog feller tegenover elkaar zullen staan?"

„Neen. Ik geloof dat niet. Natuurlijk is het Fransche volk niet gansch en al tot vrome Christenen geworden. Dat spreekt van zelf nietwaar? Maar er zal tusschen de tegenstanders een andere verhouding heerschen. Denk eens, nu staan zij daar, zij aan zij, de bankier, de werkman, de koopman, de priester, de intellectueël; in het aangezicht van den dood zijn zij allen povere menschen, en er ontstaat kameraadschap. Zij helpen elkander, zij doorleven gezamenlijk verschrikkelijke uren. Zij hebben elkaar leeren kennen. Wat wisten eigenlijk de verschillende standen van elkaar? Welk een afstand, welk een klove scheidde hen. Ik ken priesters, die mij verteld hebben met welk een verbazing socialisten, echte revolutionnairen, bourgeois- en papenvreters bemerkten, dat zij met een geestelijke te doen hadden. En dat deze inderdaad een allerprachtigst kameraad was, die immer gereed stond om hen te helpen op elke manier.

Meent ge, dat de mannen, die samen aan het front hebben blootgestaan aan de schrikkelijkste gevaren, aan ontberingen, aan ellende, en samen de glorie hebben gekend van de overwinning, wanneer ze weer terug zijn in het gewone leven, dat zoo maar ineens vergeten kunnen?

O, natuurlijk, na den oorlog zal Frankrijk geen aardsch paradijs worden. Er zal opnieuw getwist worden, er zal opnieuw onrecht geschieden. Maar een nieuwe atmosfeer, iets van een nieuwe eenheid zal er wezen. Dat is ontwijfelbaar. . . .

— Is er gevaar voor de Katholiciteit der Kerk van Rome?

— Ge bedoelt het Gallicanisme, een schisma? Welneen! hoofdschuddend de glimlachend de geestelijke. — Bovendien, de Kerk heeft veel moeilijkere tijden gekend dan den tegenwoordigen! Het groote Oostersche Schisma, de ballingschap der Pausen te Avignon; en toen er twee, drie Pausen tegelijk waren, en zelfs heiligen niet wisten, wie het waarachtig Opperhoofd der Christenheid hier op aarde was. — Ik begrijp wel wat ge bedoelt, door de exaltatie van het vaderland zou er in elk land een Kerk ontstaan, die meer middel dan doel was. Neen, daar is geen gevaar voor. Integendeel. Ik geloof, ik verwacht, dat onze Moederkerk in heerlijk aanzien bij de volken zal toenemen. Want, werkelijk, waar anders dan bij Haar kunnen de menschen de onwankelbare zekerheid vinden, waaraan elke geest, die in deze krankzinnige tijden van ineenstorting aller begrippen en aller tijdelijke idealen, zoo'n wilde behoefte heeft?

Trouwens de Kerk heeft de belofte van Christus. Hij zal met haar zijn tot het einde der tijden. En daarom is Zij, hoe geschokt ook door de orkanen der wereldgeschiedenis, — het eenige dat onverwoestbaar recht staat in het leven.

— — —

Bekendmaking.

De ondergeteekende maakt hierbij bekend, dat de brug *Gouverneur van den Brandhof* voor voetgangers van af den 17den Juni 1915 om 6 uur 's morgens, en voor rij- en voertuigen vanaf den 20sten Juni op hetzelfde uur opengesteld zal worden.

Curaçao, den 16den Juni 1915.

De Procureur-generaal,
J. B. GORSIRA.

BEKENDMAKING.

De verkoop van ZILVEREN GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1en Sept. 1913 t/m 28sten Febr. 1914 onder No. **275 K,** t/m No. **9090K,** zal plaats hebben op *Donderdag*, den **24n. Juni** a.s., en volgende Donderdagen Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 19en Juni 1915.

De Voorzitter.
A. JESURUN.
10—13

HAVEN-NIEUWS.

VAN 12 JUNI – 26 JUNI.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Prins Willem V	P J v d Graaff	12 Juni	New York	15 Juni	Amsterdam
Philadelphia	H Hichborn	17 „	La Guayra	17 „	New-York
Merida	A Johanson	17 „	Maracaibo	17 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	19 „	New-York	19 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	21 „	Maracaibo	21 „	La Guayra
Merida	A Johanson	23 „	La Guayra	24 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	24 „	Maracaibo	24 „	New-York
Caracas	Furst	24 „	New-York	24 „	La Guayra
Nickerie	J P v d Borden	28 „	Amsterdam	29 „	New York
Commewijne	D Haasnoot	28 „	New York	29 „	Amsterdam
Legazpi	E Egazini	15 Juni	Colón	16 Juni	Barcelona
Tabor	Nilsen	16 „	Norfolk	7 „	Cuba

Schoeners.	Aankomst	van	Schoeners.	Vertrek	naar.
Diana V	15 Juni	Vela de Coro	*Estelle H*	12 Juni	Isl Barlovento
Libertad D	15 „	St Domingo	*Hirondelle H*	14 „	Maracaibo
Sireua H	16 „	Pampatar	*Dinorah D*	15 „	Amua
Gacela H	16 „	Maracaibo	*Rosa Maria H*	17 „	Aruba
Rosa Maria H	16 „	Aruba	*Conformedad*	19 „	Sto Domingo
Alix H	16 „	Aruba	*Electra H*	18 „	Maracaibo